

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Venerari sanctos, an sit traditio humana. tit. 217

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

TITVLVS CCXVII. 501

At quid faciet tunc simplex idiota Laicus , penitus ignorans differentiam , nec intelligens dogmata? Respondeo, credat corde Ecclesiam catholicam, & a- pud illam se velle viuere & mori , & oret Deum pro misericordia. At grauissimè punientur solicitatores à catholica vnitate.

Inquies: viri boni, docti, sunt sectarij, bonæ vitæ, omnia ordinatè faciunt, diligentius docent catechis- mum, prædicant, administrant sacramenta. Respon- deo: Vnum deest, inquit Augustinus, vnitas & chari- tas.1. Cor.13. Sine qua cor languidum est, etsi omnia alia membra sint sana, &c. Summa, dissensio semper cor mordet, & hic vermis non morietur, sicut nec in Cain erga Abel, Genes.4.

VENERARI SANCTOS

an sit traditio humana.

TITVLVS CCXVII.

PRIMÒ notandum, quòd solus Deus est sanctus, bonus, iustus, sapiens misericors, & verax, s. natura. Cætera omnia siue homo siue creatura, sunt sancta, iusta, bona, &c. ex donatione & conces- sione diuina, Psalm. 98. Quoniam sanctus Dominus Deus noster, Leuit.20. quoniam & ego sanctus sum. Matth.19. Nemo bonus, nisi unus Deus. Romano.16. Cogniti soli sapienti Deo per Iesum Christum. Matt. 13. Unus est magister vester, id est, ex natura propria, & non habet ab alio Deus suam sanctitatem, bonitatem, iustitiam &c. At omnes cæteri sancti & angeli habent suam sanctitatē, bonitatem, iustitiam à Deo, 1. Corinth.4. Quid habes quod non accepisti? Sunt enim omnia dona Dei.

Secundò, ex quo sanctitas, bonitas, iustitia, &c. est à Deo, quam habent omnes sancti, quādò ergò vene- tamur sanctitatem, iustitiam, bonitatem sanctorum,

Illi s cum-

cumprimis veneramur Deum, qui concessit sanctitatem. Subinde homines & creaturas propter Deum, non propter semetipos, sed propter Deum, & Deum in ipsis. Nam detrahe ab illis sanctitatem & dona Dei, & tunc quid aliud sunt, nisi peccatores, omnes sancti? Ergo Deus, cuius est sanctitas, veneratur in sanctis: sic tres pueri in camino ignis, iubent omnes creature ut laudent Deum pro concessis donis, Daniel, 3. & David, Psal. 148. Laudate Dominum de celis. Sic veneramur Deum in sanctis, & sanctos in Deo. At quoniam hoc fecerunt sancti viri, ex instinctu spiritus sancti, ergo non est traditio humana, venerari sanctos, sed praeceptum diuinum: nam iubemus laudare Deum, & Galat. primo inquit Paulus, in me glorificabant Deum.

Tertio, August. libr. 22. de ciuit. Dei, cap. 10. Non aedificamus sanctis & martyribus templa ut faciunt gentes diis suis, sed Deo aedificamus templa & Altaria, in quibus Deum laudamus & adoramus: sed in templis solum memoriam agimus sanctorum, & Deum in ipsis, & ipsos in Deo veneramur: non illos adoramus, nec ieiunamus, vigilamus, eleemosynam damus, candelas accendimus nullo horum indigent, sed intentio ad Deum erigitur, ut & nostri Deus misereatur, & dona sua concedat, sicuti illi sancto, id est, sapientiam, iustitiam, sanctitatem, Et sic propter Christum, qui est causa efficiens donorum.

Quarto, Sanctos veneramur propter hanc causam, ut sint adiutores nostrarum precum. Primo, ut Christi fidem & praecepta sic sequi valeamus ex Dei gratia, sicuti ipsi secuti sunt, sic Paulus i. Cor. 10. dicit: Imitatores Dei estote, & mei imitatores, sicut & ego Christi. Sic venerantur Basilius, Cornelius, Cyprianus sanctos, Hæc autem veneratio non est adoratio, sicut veneratio magistratus propter officia non est adoratio. Romano. 13. Ad hanc summam omnes

nes orationes de sanctis reducuntur, ut sint nostri
comprecatores, &c.

ORA PRO NOBIS DO-
minum, Judith 8.

TITVLVS CCXVIII.

HIDE S Catholica est, quod sancti in hac
& post hanc vitam orent pro commem-
bris suis, i. Cori. 12. Dominum Deum in
caelis, & quod Deus etiam exaudit illo-
rum preces pro nobis. Sic orat Moyses
pro populo, ne Deus puniat pestilentia, & exauditur
Num. 14. Oravit David, & cessavit pestilentia, 2. Reg.
24. orat Ecclesia pro Petro, & liberatur e carcere, Act.
12. Orat Paulus in naufragio, & fit tranquillitas, Act.
27. Sic committit populus se orationi Judith, dicens: *Judith 8.*
ORA pro nobis Dominum quoniam mulier san-
ctæ es, &cæt.

Subinde sanctos iam apud Deum orare pro nobis,
credit Ecclesia, ex 2. lib. Machabæorum capit. vltimo,
vbi Deus reuelauit Iudeæ Machabæo, quod vidit O-
niam & Hieremiam orantem pro populo, & illi iam-
dudum erant mortui. Sic Ieremi. 13. dicitur quod
Deus illi dixit: Si Moyses & Samuel orauerint p. hoc
populo obstinato, &cæt. Sic prophetæ Zachariæ ostendit
à Deo, quomodo angelus orat pro Hierusalem
& vrbibus Iuda, supra quas Deus iratus fuit, & cha-
ritas ex qua hic orarunt Dominum pro nobis, non
dium excidit, i. Cori. 13. Et mors nondum eos separa-
uit à corpore mystico, id est, à nobis, i. Corinthio. 10.
Zachariæ 1.

Postremo, non adoramus sanctos, aut angelos, aut
aliquam creaturam, sed solum Deum, Matt. 4. Deut.
6 qui est creator, redemptor, omnium honorum da-
tor. In sanctis Deum laudamus, Galatas 1. Et san-
ctos propter Dominum CHRISTVM, qui eos sancti
ficiavit,